

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp

WODC rapport "georganiseerde criminaliteit en
rechtshandhaving op St. Maarten"

Op 8 oktober 2007 heb ik u het WODC-rapport "Georganiseerde criminaliteit en rechtshandhaving op St. Maarten" toegezonden (kamerstuk 31200 IV nr. 6). Op 11 december 2007 vindt er over dit rapport een algemeen overleg plaats met de vaste commissies voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken en voor Justitie. U hebt de Minister van Justitie en mij gevraagd om een kabinetsstandpunt op dit rapport. Mede namens de Minister van Justitie zend ik u hierbij dat standpunt.

In 2004 heeft de toenmalige Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen opdracht gegeven tot een onderzoek dat inzicht diende te geven in de vormen van georganiseerde criminaliteit die zich op de Bovenwindse Eilanden (St. Maarten, Saba en St. Eustatius) voordoen. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 2004-2007. Initieel betrof het een samenwerkingsproject van de Universiteit Nederlandse Antillen (UNA) en het WODC. Het projectleiderschap lag bij de UNA, maar is in maart 2006 overgedragen aan het WODC. Het WODC is vervolgens een samenwerkingsverband aangegaan met Forensic Services Caribbean N.V..

Het rapport van het WODC schetst een zeer zorgwekkend beeld van de rechtshandhaving op St. Maarten. Het WODC stelt vast dat ligging en infrastructuur gecombineerd met een nog beperkte rechtshandhaving een ideale gelegenheidsstructuur vormen voor het ontplooiën van criminele activiteiten. Tegenover een verscheidenheid aan gelegenheidsverschaffende omstandigheden voor drugssmokkel, mensensmokkel en illegaal geldverkeer die voortvloeien uit de logistieke (haven, luchthaven) en economische infrastructuur (bankwezen) van St. Maarten, staan controlesystemen en –mogelijkheden die hier niet of nauwelijks mee in evenwicht zijn.

Datum
11 december 2007

Ons kenmerk
2007-0000519562

Onderdeel
DGKB/KR

Inlichtingen
mr. L.N.B. Walrave
T (070) 426 7550
F (070) 426 8227

Uw kenmerk

Blad
1 van 4

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Datum
11 december 2007

Ons kenmerk
2007-0000519562

Onderdeel
DGKB/KR

Blad
2 van 4

In de media is naar aanleiding van het rapport veel aandacht besteed aan de mogelijke financiering van terrorisme vanaf St. Maarten. Het WODC zegt hierover in de conclusie dat: "er aanwijzingen zijn dat er geldstromen via het eiland lopen naar organisaties in het Midden –Oosten die mogelijk te relateren zijn aan terrorismegerelateerde activiteiten". Met nadruk wil ik echter stellen dat het gaat om vermoedens. De informatie op St. Maarten vormt vaak slechts een stukje in een complexe internationale puzzel van informatie in een veelal buitenlands en langlopend onderzoek. De eindontvanger van gelden, en zeker de besteding van gelden is niet makkelijk eenduidig vast te stellen.

Zoals ik u bij de aanbieding van het rapport al aangaf, is de rechtshandhaving een autonome aangelegenheid van het Land de Nederlandse Antillen. Het is dan ook primair aan de huidige minister van Justitie, dhr. David Dick, om invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport. Ik ben van mening dat aard en omvang van de problemen met zich meebrengen dat, gelet op het bepaalde in artikel 43 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, effectief optreden van de autoriteiten van het Land niet mag uitblijven. Op 8 oktober heb ik dan ook samen met de Minister van Justitie een indringend gesprek gevoerd met de Minister-president en de Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen over de situatie op St. Maarten. In dit gesprek heb ik nadrukkelijk de aandacht gevraagd voor de aanbevelingen in het WODC-rapport. Daarnaast heb ik de Antilliaanse minister van Justitie schriftelijk gevraagd om mij te berichten welke concrete maatregelen hij gaat nemen. Bij mijn brief van 8 oktober heb ik u reeds bericht op welke wijze Nederland de Nederlandse Antillen ondersteunt op het terrein van de rechtshandhaving. In mijn brief aan de Antilliaanse minister van Justitie heb ik aangegeven dat ik bij het nemen van maatregelen primair denk aan deerschikking van reeds beschikbare mensen en middelen. Daar waar nodig en mogelijk is, heeft Nederland de bereidheid uitgesproken ondersteuning te bieden.

In zijn brief van 3 december 2007 (afschrift bijgevoegd) wijst de Antilliaanse minister van Justitie op de beleidsinitiatieven die door de Nederlands-Antilliaanse regering zijn genomen in verband met de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, zoals deze zijn opgenomen in bijlage 2 van het WODC-rapport. In die brief geeft de Antilliaanse minister van Justitie ook een uiteenzetting van de activiteiten die op dit terrein door hem zijn en worden uitgevoerd. Het beeld dat daaruit naar voren komt, is voorzichtig positief. Samen met de minister van Justitie van Nederland zal ik over deze brief nader overleg voeren met de Antilliaanse minister van Justitie.

Datum
11 december 2007

Ons kenmerk
2007-0000519562

Onderdeel
DGKB/KR

Blad
3 van 4

Alhoewel de rechtshandhaving een autonome aangelegenheid is van het Land, is uitvoering daarvan echter niet goed mogelijk zonder de medewerking van alle betrokken partijen. Het WODC bepleit in zijn aanbevelingen dan ook om het *good governance* beleid krachtig voort te zetten. Dit laatste wordt door mij volledig onderschreven. Gedurende mijn bezoek aan St. Maarten op 7 november heb ik een indringend gesprek gevoerd met het bestuurscollege van St. Maarten over dit onderwerp. In navolging van dat gesprek heb ik het bestuurscollege op 27 november jl. schriftelijk enkele nadere vragen gesteld over de verantwoordelijkheden van het bestuurscollege van St. Maarten op dit terrein.

Tot slot heb ik de Gouverneur van de Nederlandse Antillen als orgaan van het Koninkrijk verzocht zijn opvatting over de conclusies en aanbevelingen van het rapport kenbaar te maken en te rapporteren over de situatie op St. Maarten.

Het moge duidelijke zijn dat in het proces tot staatkundige hervorming van het Koninkrijk de rechtshandhaving de volle aandacht heeft. In de slotverklaring van het bestuurlijk overleg over de toekomstige staatkundige positie van Curaçao en Sint Maarten van 2 november 2006 zijn verschillende afspraken gemaakt op het terrein van rechtshandhaving en rechtspleging. Onder meer zijn afspraken gemaakt die aan samenwerking op het terrein van politie en openbaar ministerie het vrijblijvend karakter ontnemen. Zo is overeengekomen dat de inrichting, de organisatie, het gezag over en het beheer van de politie en de samenwerking op verschillende terreinen bij consensusrijkswet worden geregeld. De positie en de organisatie van de gemeenschappelijke (politie-) diensten worden eveneens bij consensusrijkswet geregeld. Deze diensten worden eenduidig aangestuurd en dienen een door de Rijksministerraad vastgestelde begroting hebben. Verder is overeengekomen dat het openbaar ministerie in Curaçao, Sint Maarten en Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal worden geleid door één gezamenlijke procureur-generaal. De institutionalisering van de samenwerking waarbij Nederland nadrukkelijk betrokken zal zijn vanwege Bonaire, Sint Eustatius en Saba biedt veel mogelijkheden voor verbetering. De buitengewoon zorgelijke situatie op Sint Maarten laat eens te meer zien dat implementatie van de gemaakte afspraken op het terrein van rechtshandhaving en rechtspleging dringend noodzakelijke voorwaarden zijn voor invoering van de nieuwe staatkundige structuur.

Het is volstrekt duidelijk dat de nieuwe structuur pas in werking kan treden nadat de huidige situatie substantieel en zichtbaar is verbeterd. Daarom is in het slotakkoord van 2 november 2006 als voorwaarde voor de hervorming onder meer opgenomen dat de politieorganisatie sterk verbeterd wordt.

Datum
11 december 2007

Ons kenmerk
2007-0000519562

Onderdeel
DGKB/KR

Blad
4 van 4

Het eilandgebied St. Maarten kan alleen de status van autonoom land binnen het Koninkrijk verwerven indien vast staat dat het bestuur van St. Maarten in staat is tot een goede rechtshandhaving en rechtspleging. De vereiste reële verbeteringen in de keten van rechtshandhaving en rechtspleging ten opzichte van de huidige situatie dienen, zoals is afgesproken in de Slotverklaring van 2 november 2006, hun beslag te krijgen voordat de nieuwe staatkundige status wordt verworven.

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A.Th. B. Bijleveld-Schouten

